

Examenul de bacalaureat național 2018
Proba E. d)
Psihologie

Model

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scriveți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Persoana pe lângă care tocmai ai trecut lasă în urmă un miros discret de levănțică ce îți amintește de mireasma din odaia unde bunica obișnuia să îți citească în fiecare seară câte o poveste; procesul psihic pe baza căruia se declanșează această amintire este:
 - a. senzația
 - b. imaginația
 - c. percepția
 - d. voința
2. Elena are o imagine clară și precisă a persoanei din fața sa. Acest lucru pune în evidență proprietatea imaginii perceptivă de a fi:
 - a. schematică, cuprinde doar însușirile importante
 - b. sensibilă, este indirect proporțională cu acțiunea stimulului
 - c. secundară, apare numai pe baza unui proces cognitiv anterior
 - d. primară, apare numai în relația directă cu obiectul perceput
3. Imaginația conferă personalității:
 - a. originalitate
 - b. corectitudine
 - c. acuratețe
 - d. receptivitate
4. Iei decizia de a duce un stil de viață sănătos bazat pe o alimentație echilibrată și practicarea susținută a unui sport; evaluezi sarcina și implicațiile motivaționale; te afli în situația de optimum motivațional dacă:
 - a. înțelegi ce presupune un stil de viață sănătos și îți dozezi realist efortul pentru a realiza acest deziderat pe termen lung
 - b. ești stresat că nu poți merge zilnic la sala de fitness
 - c. verifici de prea multe ori lista cu ingredientele din alimente înainte de fiecare masă
 - d. evaluezi sarcina și aștepti efecte imediate fără să faci efort
5. „Când mama mă alinta, în copilărie, nu mă impresionau deloc giugiulelele ei, le consideram normale și convenite. Nu voi uita însă niciodată cum mi-a spus tata de două sau trei ori „puișor”, căci tata a fost întotdeauna aspru cu mine și uneori de-a dreptul rău.” (Mircea Cărtărescu, *Zaraza*); procesul psihic implicat în această descriere este:
 - a. atenția
 - b. percepția
 - c. voința
 - d. afectivitatea

6. Vrei să dai un răspuns corect la o problemă de matematică și te concentrezi “răsfoind” propria memorie pentru a afla formula de rezolvare; forma sub care se manifestă atenția și calitatea fenomenului implicat este:
- distributivitatea atenției externe
 - stabilitatea atenției interne
 - rigiditatea atenției interne
 - stabilitatea atenției externe
7. Ți place mult să te plimbi cu bicicleta, dar pentru mâine ai de terminat lecturarea unui roman pentru ora de limba română; este dificil să optezi între “un stil de viață relaxant” și “o pregătire temeinică pentru școală”; te împiedică să dai curs tendinței de relaxare:
- atenția
 - senzația
 - voința
 - reprezentarea
8. Orice proces de rezolvare a unei probleme începe cu:
- elaborarea ipotezelor privind modul de rezolvare a problemei
 - formularea și verificarea ipotezelor de rezolvare a problemei
 - punerea problemei, ceea ce presupune o reformulare a acesteia
 - alegerea unui model rezolutiv, urmată de verificarea soluției considerate ca optimă
9. Principiile, ideile valoare care ne orientează și coordonează activitatea, care se integrează ca factori facilitatori sau coercitivi pentru acțiunile noastre reprezintă:
- structuri volitive care substituie decizia
 - structuri afective reunite sub forma pasiunilor
 - structuri motivaționale manifestate ca trebuințe
 - structuri motivaționale reunite sub forma convingerilor
10. “Atât îi părea dânsa de frumoasă și de adimenitoare, inimii lui atât de dorită, încât se înțepenise-n mintea lui gândul că nu e pentru dânsul cu puțință repaosul sufletesc decât în apropierea ei...”(Ioan Slavici, *Mara*); procesul afectiv ilustrat în acest fragment este:
- pasiunea
 - dispoziția afectivă
 - afectul
 - emoția curentă

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate calități ale memoriei, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Trăinicia păstrării	1. Indică gradul de precizie, corectitudine și acuratețe a recunoașterii și reproducerii.
b. Volumul memoriei	2. Reprezintă cantitatea de informație cu care putem opera (pe care o reținem, păstrăm și o reactualizăm).
c. Rapiditatea întipăririi	3. Se referă la realizarea rapidă, promptă a recunoașterii și reproducerii.
d. Fidelitatea reactualizării	4. Exprimă faptul că engramarea informației se realizează repede, cu economie de efort și repetiții.
	5. Arată că informația memorată este conservată corect, într-o formă acceptabilă, pentru o perioadă îndelungată.

12 puncte

B.

Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Progresul învățării limbajului se realizează concomitent cu progresul gândirii; comunicând, încercând să elucidăm altora o noțiune, ne precizăm nouă înșine înțelesurile, eliminăm neclaritățile.

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați două procese/fenomene psihice la care face referire, în mod explicit, textul. **4 puncte**
2. Precizați trei caracteristici ale unuia dintre procesele/fenomenele psihice menționate la punctul 1. **6 puncte**
3. Construiți un exemplu prin care să ilustrați una dintre funcțiile limbajului. **4 puncte**
4. Argumentați, în aproximativ cinci rânduri, ideea potrivit căreia *înțelegerea unei probleme este o condiție necesară pentru rezolvarea acesteia.* **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, următorul text:

Vesel, inventiv și optimist din fire, adolescentul se lăsa ușor învăluit de tristețe. De fapt, a existat dintotdeauna în Nichita Stănescu un contrast ascuns care-i făcea geniul verbal atât de imprezicibil și fascinant(...), punându-i întreaga ființă sub pecetea râsu-plânsului, o contradicție intimă care cu vremea îl va însingura de sine și-l va cufunda într-o suferință fără leac. Pătrunzătoare, lucide, privirile îi sclipesc uneori de maliție bonomă, altele sunt umbrite de gravitatea unei secrete nostalgii.(...) Blândețea și generozitatea îi luminează dinlăuntru figura spiritualizată, modelată de farmecul inteligenței.(...)

Deși iubește cu patimă cărțile și este fascinat de mirajul poeziei, nu întrevede încă posibilitatea unei profesii literare și îl aflăm înscris, conform dorinței familiei, la secția reală a liceului. De fapt, cristalizarea conștiinței de sine a fost lentă la Nichita Stănescu, poetul – în fond un autodidact de un tip aparte – maturizându-se greu, vârstele și etapele creației, urcate după o îndelungă gestație internă, necorespunzând vârstei biologice aparente. Elevul, mereu remarcat de profesorul său de istorie N.I. Simache, învață în continuare inegal, dar nu fără strălucire, rezolvă probleme de matematică în gazeta liceului unde publică și caricaturi semnate H, așa cum mai târziu își va semna desenele N.(...)

*(Alexandru Condeescu, Fișă pentru o viață a poetului,
în Album Memorial Nichita Stănescu)*

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- A. Considerați că Nichita Stănescu era o persoană contradictorie? Precizați, prin apel la text, două motive prin care să susțineți răspunsul dat. **8 puncte**
- B. Textul precizează că, de fapt, cristalizarea conștiinței de sine a fost lentă la Nichita Stănescu. Menționați, pe baza textului dat, două motive care susțin acest fapt. **6 puncte**
- C. Prezentați, în aproximativ jumătate de pagină, caracterul lui Nichita Stănescu, conform teoriei lui G.W. Allport, evidențiind o trăsătură cardinală și două trăsături principale ale caracterului acestuia. **10 puncte**
- D. Formulați un argument prin care să respingeți afirmația potrivit căreia *temperamentele pot fi apreciate valoric ca fiind bune sau rele, dezirabile sau indzirabile.* **6 puncte**